

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА ЗП(ПТ)О

Князева М.О., старша викладачка кафедри
методики професійної освіти та соціально-
гуманітарних дисциплін Білоцерківського інституту
неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет
менеджменту освіти» НАПН України
kmarishka_1997@ukr.net

У наш час відбуваються швидкі зміни в технологіях і глобальні виклики встановлюють нові вимоги до фахівців у різних сферах, питання підготовки кваліфікованих кадрів набуває надзвичайної важливості. Суспільство постійно шукає інноваційні та ефективні методи навчання, щоб відповідати потребам сучасного ринку праці. Це питання стає ще більш актуальним у зв'язку з необхідністю врахування розвитку штучного інтелекту та його впливу на різні галузі діяльності.

Мала академія наук України спільно з Projector Creative & Tech Institute за підтримки Factum Group Ukraine та Міністерства освіти і науки України провели дослідження перспектив використання штучного інтелекту у шкільній освіті. У вересні та жовтні 2023 року це опитування пройшли 1 747 учителів і 1 443 учні 8–11 класів.

Найпопулярніший сервіс ШІ серед учнів і вчителів — ChatGPT, а другий за популярністю — інструмент від проєкту «На Урок». Значно менше обидві аудиторії чули про Grammarly, Bard Google, Midjourney, Notion AI та Stable Diffusion.

За результатами дослідження, майже всі опитані вчителі чули про сервіси ШІ, зокрема 7 із 10 користувались принаймні одним із них за останні 6 місяців. Загалом 76% учителів щонайменше один раз користувалися ШІ, і для половини з них цей досвід був позитивним. [1]

Однією з найпоширеніших форм штучного інтелекту є чат-боти, які здатні спілкуватися з людьми за допомогою тексту або голосу. Чат-боти використовуються для різних цілей, таких як розваги, отримання інформації,

обслуговування клієнтів, маркетинг тощо. Проте не всі чат-боти однаково розумні та природні у спілкуванні. Деякі з них мають обмежений набір фраз та сценаріїв, за якими вони працюють, і не можуть адаптуватися до нових ситуацій або завдань.

Використання штучного інтелекту як персонального помічника педагога в професійній освіті відкриває широкі можливості для підвищення ефективності викладання та покращення освітнього процесу:

1. Персоналізоване навчання: інтелектуальні системи можуть аналізувати індивідуальні потреби та стилі навчання кожного здобувача, рекомендуючи персоналізовані завдання та матеріали для оптимального засвоєння матеріалу.

2. Автоматизоване оцінювання: ШІ може автоматизувати процес оцінювання завдань та надавати негайний фідбек здобувачам освіти, що полегшує викладачеві виправлення та стимулює активність здобувачів освіти.

3. Підтримка прийняття рішень: системи штучного інтелекту можуть аналізувати дані про успішність здобувачів освіти та надавати педагогу рекомендації щодо оптимізації програм та методів викладання.

4. Генерація змісту: інтелектуальні алгоритми можуть допомагати викладачеві генерувати новий зміст для занять та практичних завдань, відповідаючи актуальним тенденціям та вимогам ринку праці.

5. Системи взаємодії зі здобувачами освіти: віртуальні асистенти на базі штучного інтелекту можуть взаємодіяти зі здобувачами, відповідаючи на їхні запитання, надаючи додаткові пояснення та стимулюючи активну участь.

6. Моніторинг прогресу: інтелектуальні системи можуть відстежувати прогрес кожного здобувача освіти, вказуючи на слабкі місця та надаючи індивідуальні завдання для покращення.

7. Підготовка до практичної діяльності: симуляційні системи на базі штучного інтелекту можуть допомагати здобувачам освіти отримувати практичний досвід та навички в безпечному віртуальному середовищі. [2]

Таким чином, штучний інтелект у професійній освіті може бути надзвичайно корисним. Він здатний шукати першоджерела, підбирати матеріали для статей і лекцій, а також здійснювати аналітичне представлення інформації. Нейромережі можуть створювати чат-ботів для взаємодії з користувачами, проводити дослідження та розробляти аналітичні звіти. Крім того, ШІ може автоматизувати рутинні завдання, що дозволить викладачам більше зосередитися на індивідуальному підході до навчання та розвитку критичного мислення здобувачів освіти.

Список використаних джерел

1. Всеукраїнське дослідження використання ШІ у шкільній освіті, 2023, URL: https://drive.google.com/file/d/1NtSIqk4iM_auwMJc_Pr7Fein3haSMfjF/view
2. Головка Д.Ю., Штучний інтелект у діяльності педагога закладу професійної (професійно-технічної) освіти: навчально-методичний посібник. БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, м. Біла Церква, Україна – 2024.